

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 12C/56/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8722202238
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Zelený
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2023:8722202238.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudcom JUDr. Františkom Zeleným v právnej veci žalobcu: A. B., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, C. – D., práv. zast. Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., Nám. Sv. Egídia 93, Poprad, IČO: 44250029, proti žalovanej: E. B., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, C. – D., práv. zast. F. C. G., advokát, Murgašova 86/1, Poprad, IČO:42239290, v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady rozhodne súd I. inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 9.8.2022 domáhal, aby určil, že je bezpodielovým spoluvlastníkom nehnuteľností

-Pozemok KNC parc. č. 1840/90, druh pozemku – zastavané plochy a nádvoria o výmere 210 m²

-Pozemok KNC parc. č. 1840/91, druh pozemku – záhrady o výmere 669 m²

-Stavba – rodinný dom súp. č. XXXX, postavený na pozemku KNC parc. č. 1840/90, druh pozemku – zastavané plochy a nádvoria o výmere 210 m²,

na základe darovacej zmluvy uzavretej medzi žalovanou na strane obdarovanej a H. B. na strane darcu, ktorá je súčasťou spisu Okresného úradu Poprad, katastrálny odbor č. 4145/2018. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

Na pojednávaní dňa 4.10.2023 žalobca požiadal súd o pripustenie zmeny žaloby tak, že je bezpodielovým spoluvlastníkom nehnuteľností -Pozemok KNC parc. č. 1840/90, druh pozemku – zastavané plochy a nádvoria o výmere 210 m²

-Pozemok KNC parc. č. 1840/91, druh pozemku – záhrady o výmere 669 m²

-Stavba – rodinný dom súp. č. XXXX, postavený na pozemku KNC parc. č. 1840/90, druh pozemku – zastavané plochy a nádvoria o výmere 210 m², všetko zapísané na LV č.,2459 k. ú. D., Obec C., I. C., alternatívne, že žalobca a žalovaná sú bezpodielovými spoluvlastníkmi tých istých nehnuteľností.

Pôvodnú žalobu odôvodnil tým, že strany sú manželmi a za trvania manželstva nadobudli do bezpodielového spoluvlastníctva nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX k. ú. D.. Darovacou zmluvou zo dňa 17.8.2018, spísanou a autorizovanou advokátkou JUDr. Ing. Marcelou Martinkovičovou, predmetné nehnuteľnosti previedli do výlučného vlastníctva ich dcéry H. B. po vzájomnej dohode medzi žalobcom a žalovanou. Oni rovnako tak ako ich deti syn a dcéra majú trvalý pobyt na danej adrese. Darovacou zmluvou, vklad ktorej bol povolený správnym orgánom pod č. 4145/18, ich dcéra obratom bez jeho vedomia predmetné nehnuteľnosti previedla späť do vlastníctva žalovanej. Vklad bol povolený dňa 12.10.2018 ani nie tri mesiace po prvej darovacej zmluve. Ku dňu podania žaloby sú so žalovanou

manželmi, nie sú v rozvodovom konaní. Spolu s deťmi majú trvalý pobyt na spoločnej adrese, nehnuteľnosti spoločne užívajú a finančne sa podieľajú na nákladoch s tým spojených. Pre účely žalobného podania treba vychádzať zo skutočnosti, že ako manželia, vlastníci nehnuteľnosti vedené v BSM, tieto darovali ich dcére s dobrým úmyslom. Žalobca nemal nikdy úmysel obísť kogentnú normu o zákaze prevádzať svoje spoluvlastnícke právo z BSM na žalovanú tým, že fiktívne darujú nehnuteľnosti dcére a tá ich obratom daruje do výlučného vlastníctva žalovanej, jej matky. Žalobca predpokladá, že takýto úmysel nemala ani žalovaná a určite nemala ani úmysel takýmto spôsobom zbaviť spoločne nadobudnutého majetku žalobcu. Ak by súd zamietol žalobný návrh, v podstate by legitimizoval obchádzanie kogentných právnych noriem a pokrivil a dehonestoval inštitút zániku BSM. Pre prípad zániku manželstva by nebolo potrebné vysporiadávať vzťah vlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré už nie sú v BSM, ale vo výlučnom vlastníctve žalovanej. Predpokladá, že to nebolo v úmysle žalovanej, inak by právny úkon – darovacia zmluva zo spisu Okresného úradu Poprad č. 4145/2018 bola v rozpore s dobrými mravmi. Rovnako predpokladá, že úmysel ich dcéry nesmeroval k tomu, aby sám ostal ako bezdomovec bez majetkov a aby ho obrala o jeho úspory a investície, ktoré vynaložil na nehnuteľnosť. Naliehavý právny záujem odôvodnil tým, že týmito úkonmi sa naštrbili vzťahy medzi žalobcom a žalovanou ako aj medzi žalobcom a jeho dcérou. Žalovaná ho vyzýva, aby si našiel iné bývanie, vyhráža sa mu znepřístupnením nehnuteľnosti. Je odôvodnená obava, že nebude mať kde bývať. Nie je vlastníkom inej nehnuteľnosti. Pre prípad rozvodu manželstva by žalobca prišiel o svoje úspory a investície vo výške 50 % hodnoty vložených do nehnuteľnosti. Sám nechce podať návrh na rozvod manželstva a nehnuteľnosť chce užívať spoločne so žalovanou. Poukázal na ustanovenie § 143 OZ, a ustálenú právnu prax deklarovanú judikátmi č.R42/1972 – prevod vlastníctva medzi manželmi darovacou zmluvou, rozhodnutie č. R6/1979 – uzatváranie darovacej zmluvy medzi manželmi posudzované ako obchádzanie kogentných ustanovení OZ.

Zmenu žaloby odôvodnil tým, že pri pôvodnej žalobe došlo k chybe v písaní pri označení strán a neuvedení príslušného listu vlastníctva, na ktorom sú nehnuteľnosti zapísané. Právny dôvod vlastníckeho práva sa do petitu žaloby neuvádza. Pri formulácii alternatívneho petitu vychádza z vyjadrenia protistrany, ktorá spochybnila zapisateľnosť pôvodného petitu do katastra. Zmyslom žaloby je dosiahnuť stav, ktorý tu bol pred uzavretím oboch darovacích zmlúv, a to zápisu vlastníckeho práva oboch strán. Pokiaľ by súd mal za to, že zapisateľná, teda vykonateľná je aj prvá časť alternatívneho petitu tak, ako to bolo uvedené v pôvodnej žalobe, mohol by žalobu v zostávajúcej časti zamietnuť.

2. Na preukázanie svojich tvrdení predložil darovaciu zmluvu zo dňa 17.8.2018, rozhodnutie správneho orgánu zo dňa 12.10.2018 o vklade vlastníckeho práva a navrhol vypočutie strán sporu a svedkyne H. B..

3. V ďalšom písomnom podaní žalobca uviedol, že súd by sa mal zaoberať prednostne otázkou, či darovacia zmluva uzatvorená medzi dcérou strán a žalovanou nie je zastierací právny úkon, ktorým by sa malo nahradiť vrátenie daru, ktorý dcéra získala od nich na základe darovacej zmluvy zo dňa 17.8.2018. V tomto prípade je presvedčený, že dar sa nemôže vrátiť do výlučného vlastníctva žalovanej, ale len späť do BSM žalobcu a žalovanej. Ak by takto vec súd neposúdil, je potrebné zaoberať sa otázkou, či samotná darovacia zmluva je platným právnym úkonom a či sa nejedná o absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 OZ. Pri skúmaní absolútnej neplatnosti právneho úkonu je potrebné oprieť sa aj o zásadu, že právo nevzniká z bezprávia. Na právnom úkone, ktorý nepožíva právnu ochranu, nemožno stavať vznik výlučného vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam v prospech žalovanej.

4. Na pojednávaní ďalej uviedol, že má za to, že v konaní sa skutkové otázky javia ako nesporné, tzn., že doposiaľ ani jedna zo strán nespochybnila uzavretie ani jednej z darovacích zmlúv, konkrétne darovacej zmluvy uzavretej medzi stranami sporu a ich dcérou, a následne darovacej zmluvy uzavretej medzi dcérou a žalovanou. Sporné sa zatiaľ nejavia ani skutočnosti tvoriace obsah týchto zmlúv ako ani dátum ich uzavretia. Žalobca uzavrel prvú darovaciu zmluvu v dobrej viere za takých okolností, že od neho vyžadovala jeho manželka, pričom žalobca vedel, že nehnuteľnosť sa bude prevádzať na ich spoločnú dcéru, a nikdy pri uzavretí zmluvy nepredpokladal, že táto dcéra bude s nehnuteľnosťou počas života svojich rodičov nejako nakladať. Oboj stranám teda aj darcom, aj obdarovanej bolo bez pochybnosti zrejmé, že darcovia nehnuteľnosti žijú, iné bývanie nemajú a nemajú ani prostriedky ani plány bývať niekde inde. O to väčšie bolo prekvapenie žalobcu, keď zistil, že nehnuteľnosť bola obratom prevedená na jeho manželku, čím v podstate došlo k situácii fiktívneho vyporiadania BSM za trvania manželstva, ktoré právny poriadok nepripúšťa. Úmysel darcu takýto nikdy nebol, a súčasne mu ani jeho manželka ani jeho dcéra nikdy neuviedli, že ony takýto úmysel už vopred pripravený majú. Prejudiciálnou otázkou bude posúdiť platnosť oboch zmlúv.

V danej veci je potrebné posudzovať oba právne úkony vo svojej vzájomnej súvislosti. Je zrejmé, že prvý právny úkon bol uzavretý za okolností, kedy žalovaná a jej dcéra vedeli, že skutočným účelom tohto úkonu je konečný prevod nehnuteľnosti na žalovanú. Všetci účastníci týchto úkonov nemienil nič meniť na skutočnom užívaní nehnuteľnosti, ktorá tak predtým tak aj potom, tvoria ich domov. O žiadny skutočný prevod previesť nehnuteľnosti do vlastníctva dcéry nešlo, nakoľko nikdy neexistoval žiadny úmysel, aby týmto domom sama akokoľvek disponovala. Dôsledkom toho je aj skutočnosť, že dcéra dom obratom previedla výlučne svojej matke. skutočným dôvodom oboch právnych úkonov podľa žalovanej a svedkyne mal byť je trest pre žalobcu za jeho manželskú neveru, ktorú paradoxne ako žalovaná, tak dokonca aj jej dcéra pociťujú ako vlastnú ujmu. Z celej tejto hry bol účelovo vynechaný syn J., a to v žiadnom prípade nie z dôvodu, že bol nepľnoletý. Platné právo umožňuje prijať dar aj nepľnoletej osobe, o čom nepochybne museli byť strany darovacej zmluvy upovedomené advokátkou, ktorá predmetnú zmluvu spisovala. Skutočný dôvod, pre ktorý dom nebol prevedený na vtedy maloletého syna, bol ten, že každý súd by nepochybne schválil prijatie daru maloletému, ale žiadny súd by následne neschválil, aby maloletý daroval dom komukoľvek. Išlo by totiž jednoznačne o úkon v jeho neprospech. Obe účastníčky právneho úkonu druhej darovacej zmluvy, aj prvej darovacej zmluvy si toto všetko vopred pripravili pre to, aby bol žalobca postihnutý za svoje chyby. Toto konanie žalovanej je obzvlášť v rozpore s dobrými mravmi. Nevery sa mal dopúšťať od roku 2011, o čom žalovaná a deti vedeli. Namiesto toho, aby sa žalovaná so žalobcom rozviedla, a následne si vyporiadala BSM, čo by bol normálny pochopiteľný a hlavne zákonný postup, žalovaná istivo udržiavala spolužitie so žalobcom, a dotlačila ho k uzavretiu darovacej zmluvy, ktorou sa zbavil všetkých svojich práv. V podstate tak de facto vyporiadala BSM za trvania manželstva a to výlučne vo svoj prospech. Urobila tak vo vedomí, že v zmysle slovenského právneho poriadku súd môže vyporiadať BSM v prospech len jedného manžela iba v tom prípade, pokiaľ sa druhý manžel o nadobudnutie spoločného majetku nijako nepričinil. Ide o jediný zákonný dôvod, kedy súd môže prikázať majetok z BSM výlučne jednej strane. Žalovaná si však musela byť vedomá toho, že o takýto prípad nejde, a žalobca sa minimálne rovnako ako ona zaslúžil o nadobudnutie a udržanie domu. Pokiaľ sa žalovaná rozhodne so žalobcom rozviesť, čo opakovane deklaruje, že na ďalšom spolužití pod jednou strechou nemá záujem, získa všetko čo potrebovala. Podľa jeho názoru by takéto konanie nemalo požívať súdnu ochranu, a preto obe darovacie zmluvy považuje za neplatné ako z dôvodu rozporu s dobrými mravmi, tak aj z dôvodu rozporu so zákonom.

5. Žalobca sa ako strana v konaní vo svojej výpovedi vyjadril, že manželstvo so žalovanou uzavreli v roku 1996 a manželstvo doposiaľ trvá. Nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom žaloby, nadobudli počas trvania manželstva kúpou. Z manželstva sa narodili dve deti. Na adrese má trvalý pobyt a býva tam celá rodina. V minulosti pracoval v zahraničí. Potom bol 4 roky doma. V roku 2020 odišiel do Viedne. Keď prichádza domov, tak sa zdržiava na spoločnej adrese.

Manželstvo od roku 2018 prechádzalo krízou a snažil sa ho zachrániť tým, že sa urobilo to, čo sa urobilo. Manželka mu navrhla, že za to, čo urobil, má ako gesto urobiť prevod domu buď na ňu alebo na dcéru. Aby spolužitie opäť naštartovali, pristúpil k uzatvoreniu darovacej zmluvy. Bolo mu povedané, že ako manžel manželke nemôže nič darovať, preto sa to zrealizovalo tak, že obdarovanou bola dcéra. Zostal prekvapený, keď ho neskôr otec upozornil na to, že v katastri nehnuteľností je už ako vlastník nehnuteľnosti zapísaná manželka. To sa dozvedel asi až po roku alebo viac od uzatvorenia darovacej zmluvy. Po rozhovore s manželkou o danej skutočnosti táto mu oznámila, že už s ním ďalej nechce bývať, čím sa v podstate stal bezdomovcom. Na dome robil celý život a robil to pre rodinu. V živote by nečakal, že sa stane taká vec, ako sa stala. Za žiadnych okolností by rodinu nenechal bez strechy nad hlavou. Nehnuteľnosti prepísal na dcéru s prísľubom, že manželstvo sa dá do poriadku, že s manželkou si napraví vzťah. Po krátkej dobe však nehnuteľnosť bola prevedená na manželku a táto s ním spolužitie neobnovila. V roku 2018 nemal nijaké dlhy alebo exekúcie. Uzavretím darovacej zmluvy jeho úmyslom bolo, že keď dom prevedie na dcéru, nestratí ho a zlepšia sa ich vzťahy. Všetok jeho úmysel smeroval k skĺbeniu rodiny a daniu vecí do poriadku.

6. Žalovaný v písomných podaniach žiadal žalobu ako zjavne neopodstatnenú zamietnuť. Súhlasil s tvrdením žalobcu, že ani on, ani žalovaná nikdy nemali úmysel obísť kogentnú normu o zákaze prevádzat' svoje spoluvlastnícke právo z bezpodielového spoluvlastníctva majetku na žalovanú tým, že by fiktívne darovali nehnuteľnosť dcére, a tá ich následne darovala žalovanej. Ak by aj nedošlo k uzatvoreniu darovacej zmluvy z dcéry na žalovanú, situácia žalobcu ohľadom vyporiadania BSM by bola identická, ako je tomu teraz, nakoľko aj v takomto prípade by predmetné nehnuteľnosti nepatrili do BSM a nemohli by ani byť predmetom vyporiadania z dôvodu zmeny vlastníctva. Nebolo úmyslom dcéry Bianci darovaním nehnuteľnosti urobiť zo žalobcu bezdomovca. Pri návrate žalobcu zo zahraničia,

kde sa pracovne zdržiava, tento býva v rodinnom dome na ul. Papierenskej spolu s rodinou. Tu trávil čas aj posledné Vianoce a žiadnym spôsobom neprezentoval rodinné obavy, že by mal zostať bez bývania. V prípade darovacej zmluvy, ktorej vklad bol povolený pod č. 4145/2018 sa v žiadnom prípade nejedná o zastretý právny úkon. Pokiaľ právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti. Simulovaný právny úkon je neplatný z dôvodu nedostatku skutočnej vôle konajúcich subjektov. V takých prípadoch platí zastieraný právny úkon. Podmienkou ale je, že tento zodpovedá vôli subjektov a splňa náležitosti právneho úkonu požadované zákonom pre jeho platnosť. Musí byť však daná totožnosť účastníkov predstieraného a zastretého právneho úkonu, čo však v posudzovanom prípade absentuje, nakoľko žalobca nebol účastníkom predmetnej darovacej zmluvy. Už z uvedeného dôvodu sa nemôže jednať o zastretý právny úkon. Darovacia zmluva netrpí neplatnosťou, pretože takéto dôvody žalobca ani nešpecifikoval. Ani prípadná neplatnosť darovacej zmluvy nemôže mať za následok vznik vlastníckeho práva žalobcu k sporným nehnuteľnostiam.

7. Na preukázanie svojich tvrdení predložil druhú darovaciu zmluvu.

8. Na pojednávaní ďalej uviedla, že predmetom konania je určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. V takýchto prípadoch nie je možné použiť alternatívne petity, alebo alternatívny petit. Vo vzťahu k prvému žalobnému petitu má za to, že tento je nesprávny, pretože je neurčitý, a takéto rozhodnutie nie je možné zapísať do katastra nehnuteľností. Pokiaľ má byť nejaká nehnuteľnosť v BSM manželov, tak musia tam byť uvedení obidvaja spoluvlastníci, nie iba jeden. Vo vzťahu k druhému alternatívne petitu žalobca nepreukázal, že mu svedčí vlastnícke právo k nehnuteľnostiam. Pôvodne v žalobe žalobca ako titul nadobudnutia vlastníckeho práva uviedol zmluvu č. 2, neskôr uviedol, že sa má jednať o zastretý právny úkon. Tieto tituly právne nezabezpečili vznik vlastníckeho práva žalobcu. Poprela, aby sa malo jednať o nejaké fiktívne vyporiadanie BSM, resp. obchádzanie zákona a rozpor s dobrým mravom. Sám žaloba bol uzročený a súhlasil v istom čase na prevode rodinného domu na manželku, len to nebolo právne možné. Takýto prevod žalobca uskutočnil už aj v roku 2011, resp. 2012 a k nezavkladovaniu tejto zmluvy nedošlo iba preto, že neboli opravené chyby. Pokiaľ mal žalobca v úmysle nestratiť dohľad nad ďalším právnym osudom nehnuteľnosti, mohol si uvedenú záležitosť ošetriť v darovacej zmluve, napríklad zriadením vecného bremena, zriadením predkupného práva alebo zákazu prevodu bez jeho predchádzajúceho súhlasu. To sa však nestalo. H. B. nadobudla plnohodnotné vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam a mala zmluvnú vôľnosť nakladať s týmto majetkom bez obmedzenia a podľa svojho vlastného uváženia. Druhá darovacia zmluva bola uzatvorená riadne, slobodne, vážne, bez akéhokoľvek nátlaku a je preto platným právnym úkonom. Ak by aj súd mal za to, že by druhá darovacia zmluva mala byť v rozpore s dobrými mravmi, hoci na to nevidí žiadny dôvod, mohla by spôsobiť len obnovenie vlastníckeho práva H. B., nie vznik vlastníckeho práva žalobcu. Poprela, že sa malo jednať o vopred pripravený úmysel.

9. Žalovaná ako strana v konaní vo svojej výpovedi uviedla, že manželstvo so žalobcom uzavreli v roku 1996. Nehnuteľnosti, ktoré tvoria jeho celok, rodinný dom a záhradu, kúpili s manželom asi v roku 2001. Ako dôvod podania žaloby pokladá to, že manžel viedol dvojité život. V druhej časti má zrejme určité problémy, a začal si preto chrániť svoj majetok. Nemala žiadny úmysel žalobcu o majetok obrať. Darovacie zmluvy boli uzatvárané normálne, bez nátlaku. Nemala úmysel zákon obchádzať. Pri uzavretí prvej darovacej zmluvy obišli syna J., pretože v tom čase ešte nebol plnoletý. Rovnako nesúhlasí, aby zmluvy mali nejakú súvisieť s dobrými mravmi. Keď sa majetky prepísali na dcéru, táto sa následne vyjadrila, že ak by to bolo možné, tak si myslí, že sa necíti mať v rukách takýto majetok, a má pocit, aby sa to previedlo na ňu. Tým bude postarané a nebudú s tým problémy. Žalobca sa o prevode majetku na ňu dozvedel ešte v roku 2018 od svojho brata. Zo strany žalobcu boli snahy o upevnenie a zlúčenie rodiny, no komunikácia bola dosť ťažká. Vyjadrila sa, že pod jednou strechou sa to asi nedá zvládnuť. Oddelené bývanie nepokladala za situáciu, aby sa vzťahy nemohli skonsolidovať. Žalobcovi predložila po podaní žaloby návrh, že by v prípade odpredaja nehnuteľnosti mu bola vyplatená 50 % čiastka z kúpnej ceny. Nepristal na to. Uzavretím prvej darovacej zmluvy nasledovala žiadny úmysel. Už v roku 2011 bola riešená otázka prevodu nehnuteľnosti na jej mamu kvôli dvojitému životu žalobcu. Stroskotalo to iba na tom, že nehnuteľnosť nemala popisné číslo. Keďže následne manželstvo smerovalo do pokojnejších vôd, nechali to tak. Bola istá obava, aby rodinu manžel nepripravil o dom, napríklad kvôli dvojitému životu. Dom chceli zachovať kvôli deťom. Manželovi sa nedalo veriť, čo urobí za týždeň. Počas trvania manželstva na financovaní domu a rodiny sa podieľala spoločne so žalobcom v rámci svojich možností. V čase uzatvorenia prvej darovacej zmluvy neplánovala žiť bez

manžela. Nevidela dôvod na zriadenie vecného bremena,, pretože ich vzťahy boli dobré. Uzavretím druhej darovacej zmluvy vedela, že tým uchráni svoje deti, a že im ostane ich zázemie.

10.Súd na základe dokazovania vykonaného v súlade s prednesmi strán, ich vypočutím, vypočutím svedkyne H. B., oboznámením listinných dôkazov a to darovacích zmlúv a rozhodnutia správneho orgánu zistil nasledovný skutkový stav :

11.Dňa 17.8.2018 uzavreli A. B. a E. B. ako darcovia a H. B. ako obdarovaná darovaciu zmluvu, predmetom ktorej bolo darovanie nehnuteľností, zapísaných na LV č. XXXX k. ú. D., Obec C., a to pozemku KNC parc. č. 1840/90, zastavané plochy a nádvoria o výmere 210 m2, pozemku KNC parc. č. 1840/91, záhrady o výmere 669 m2 a stavby – rodinný dom súp. č.XXXX postavený na pozemku KNC parc. č. 1840/90 –zastavané plochy a nádvoria o výmere 210 m2,ktorých boli darcovia bezpodielovými spoluvlastníkmi. Podľa článku II. bod 3 obdarovaná dar od darcov s vďakou prijíma a dar nadobúda do svojho výlučného vlastníctva. V článku III. strany zmluvy deklarujú stav daru, v článku IV. nadobudnutie vlastníctva a v článku V. zobrali na vedomie, že zmluva bude autorizovaná advokátom, ktorému bolo udelené plnomocenstvo na zastupovanie pri podaní návrhu na vklad tejto zmluvy do katastra nehnuteľností. V článku VI. bod 4 zmluvné strany vyhlásili, že majú spôsobilosť na právne úkony, ich prejavy sú dostatočne zrozumiteľné a určité, ich zmluvná vôľnosť nebola žiadnym spôsobom obmedzená a právny úkon je urobený v predpísanej forme. V bode V. strany prehlásili, že túto zmluvu neuzatvárajú v tiesni, ani na západne nevýhodných podmienok, zmluvu si prečítali, jej obsahu porozumeli, a na znak toho, že obsah zmluvy zodpovedá ich skutočnej a slobodnej vôli, ju vlastnoručne podpísali. Zmluvu autorizovala advokátka JUDr. Ing. Marcela Martinkovičová dňa 17.8.2018.

12.Dňa 14.9.2018 uzatvorili H. B. ako dárkyňa a E. B. ako obdarovaná darovaciu zmluvu, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti zapísaných na LV č. XXXX k. ú. D., Obec C., a to pozemok KNC parc. č. 1840/90, zastavané plochy a nádvoria o výmere 210 m2, pozemok KNC parc. č. 1840/91, záhrady o výmere 669 m2 a stavba – rodinný dom súp. č.XXXX postavený na pozemku KNC parc. č. 1840/90 –zastavané plochy a nádvoria o výmere 210 m2. V článku III. strany deklarujú stav daru, v článku IV. nadobudnutie vlastníctva. Podľa článku V. zmluvné strany boli poučené, že zmluva bude autorizovaná advokátom, ktorý autorizáciu potvrdí. Zároveň bol advokát splnomocnený na zastupovanie strán pri podaní návrhu na vklad tejto zmluvy do katastra nehnuteľností. Podľa článku VI. bod 4 strany vyhlásili, že majú spôsobilosť na právne úkony a v bode 5, že zmluvu neuzatvárajú v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok, zmluvu si prečítali, jej obsahu porozumeli a vlastnoručne ju podpísali. Zmluva obsahuje doložku o autorizácii zo dňa 14.9.2018 advokátkou JUDr. Ing. Marcelou Martinkovičovou.

13.Rozhodnutím zo dňa 12.10.2018 č. V 4145/2018 Okresný úrad Poprad, katastrálny odbor povolil vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na základe uvednej zmluvy do katastra nehnuteľností v prospech E. B..

14. Svedkyňa H. B., dcéra strán v konaní po zákonom poučení uviedla, že rodičia jej darovali dom. Nehnuteľnosť pôvodne vlastnili obidvaja rodičia. Zaslúžili sa o ňu obaja. Následne po úvahe, aký bol ich život a aké boli vzťahy, sa rozhodla darovať dom do správnych rúk, a to svojej matke. Nehnuteľnosť v súčasnej dobe užívajú všetci. Otec je väčšinu času v práci mimo územia Slovenska. Myšlienka darovať nehnuteľnosť vznikla ešte v roku 2011,kedy sa dom mal darovať jej babke z matkinej strany vzhľadom k tomu, akých chýb sa otec dopustil. K tomu nedošlo. Pri ďalších chybách sa rozhodli dobrovoľne rodičia nehnuteľnosť v roku 2018 darovať jej. Brat bol v tom čase neploletý. Otec mal milienky. Dopadalo to na celú rodinu, ako aj na jej psychické zdravie. V dobe po darovaní jej bolo zvláštne, aby dom mala vlastniť sama. Vzhľadom na to, že ju otec sklamal vo viacerých veciach, aj klamal, tak sa rozhodla darovať dom matke. Táto si vždy svoje povinnosti plnila zodpovedne a snažila sa, aby boli vždy súdržní a držali spolu. Vedela, že to bude v správnych rukách. Otec exekúcie nemal, ale vo svojom živote sa veľakrát správal tak, že by to k tomu niekedy mohlo aj dospieť. Otec prispieva na chod domácnosti. Vzhľadom k veciam, ktoré sa stali, si nevie predstaviť, že by v dome naďalej spolu žili. K nijakej zmene užívania nedošlo ani po uzavretí druhej darovacej zmluvy.

Podľa § 37 Občianskeho zákonníka

(1) Právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

(2) Právny úkon, ktorého predmetom je plnenie nemožné, je neplatný.

(3) Právny úkon nie je neplatný pre chyby v písaní a počítaní, ak je jeho význam nepochybný.

Podľa § 39 uvedeného zákona

Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 41a O.z.

(1) Ak neplatný právny úkon má náležitosti iného právneho úkonu, ktorý je platný, možno sa naň odvolať, ak je z okolností zrejmé, že vyjadruje vôľu konajúcej osoby.

(2) Ak právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti. Neplatnosti takého právneho úkonu sa nemožno dovolávať voči účastníkovi, ktorý ho považoval za nezastretý.

Podľa § 123 O.z.

Vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

Podľa § 132 o.z.

(1) Vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

(2) Ak sa vlastníctvo nadobúda rozhodnutím štátneho orgánu, nadobúda sa vlastníctvo dňom v ňom určeným, a ak určený nie je, dňom právoplatnosti rozhodnutia.

Podľa § 628 O.z.

(1) Darovacou zmluvou darca niečo bezplatne prenecháva alebo sľubuje obdarovanému a ten dar alebo sľub prijíma.

(2) Darovacia zmluva musí byť písomná, ak je predmetom daru nehnuteľnosť, a pri hnutelnej veci, ak nedôjde k odovzdaniu a prevzatíu veci pri darovaní.

(3) Neplatná je darovacia zmluva, podľa ktorej sa má plniť až po darcovej smrti.

Podľa § 630 o.z.

Darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

15. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia mal súd preukázať, že žaloba nie je dôvodná.

16. Žalobca je aktívne procesne legitimovaný na podanie určovacej žaloby o určenie vlastníckeho práva. Naliehavý právny záujem osvedčil tvrdením, že je vlastníkom sporných nehnuteľností, ku ktorým v čase podania žaloby je v príslušnej evidencii ako výlučná vlastníčka uvedená žalovaná.

Pôvodná žaloba a žaloba po pripustení zmeny s primárnym a alternatívnym petitom spĺňa všetky formálne náležitosti pre to, aby súd žalobu prejednal. Žalobca označil sporové strany v konaní, predmet konania a uviedol ďalšie náležitosti vyplývajúce z ust. § 132 CSP. Je potrebné odlišovať nedostatky neúplnej žaloby, ktoré súd odstraňuje postupom výzvy na odstránenie väd podania s následnou možnosťou odmietnutia podania / § 129 CSP/ a nedostatky spočívajúce v takej formulácii petitu žaloby, ktorá pochybuje možnú vykonateľnosť súdneho rozhodnutia, ktoré majú za následok neúspech strany v konaní. Je dôvodné tvrdenie žalovanej, že tak, ako žalobca formuloval určenie vlastníckeho práva jeho osoby k sporným nehnuteľnostiam v primárnom petite, je pochybná prípadná vykonateľnosť súdneho rozhodnutia, ak by bol v konaní úspešným. Z primárneho petitu žaloby v prípade úspechu v konaní by mal byť žalobca zapísaný v príslušnej evidencii vlastníckych vzťahov ako bezpodielový spoluvlastník nehnuteľnosti, pričom petit žaloby nerieši zmenu zápisu a formu vlastníctva žalovanej/ bezpodielové spoluvlastníctvo/, ktorá je doposiaľ zapísaná ako výlučná vlastníčka nehnuteľností titulom darovacej zmluvy. Daná skutočnosť sama má za následok neúspech žalobcu v konaní s primárnym petitom a je dôvodom na zamietnutie žaloby v tejto časti. / napr. rozhodnutie KS BB 11Co/78/2020./

17. Nedostatok primárneho petitu žalobca odstránil v alternatívnom petite, ktorým sa domáha určenia súdom, že obe strany sú z titulu manželstva bezpodielovými spoluvlastníkmi sporných nehnuteľností,

ktoré mali nadobudnúť za trvania manželstva. Žalobu v tejto časti odôvodnil tým, že obe darovacie zmluvy pokladá za neplatné pre rozpor so zákonom a dobrými mravmi, a preto by mal platiť právny stav bezpodielového spoluvlastníctva strán k daným nehnuteľnostiam platný pred ich uzavretím.

18. Žalovaná je zapísaná ako výlučná vlastníčka sporných nehnuteľností na základe darovacej zmluvy uzavretej dňa 14.9.2018, ktorej vklad vlastníckeho práva bol povolený rozhodnutím príslušného správneho orgánu zo dňa 12.10.2018.

19. Z obsahu žaloby a vyjadrení žalobcu prostredníctvom právneho zástupcu v priebehu konania vyplýva, že žalobca v žalobe nespochybnil platnosť prvej darovacej zmluvy uzavretej medzi stranami v konaní ako darcami a H. B. ako obdarovanou a čo do platnosti zmluvy sám rozhodujúce skutočnosti pokladal za nesporné. Žalobca deklaroval, že nemal nikdy záujem obísť kogentnú normu o zákaze prevádzať spoluvlastnícke právo z BSM medzi manželmi tým, že fiktívne daruje nehnuteľnosť dcére. Rovnako predpokladá, že takýto úmysel nemala ani žalovaná. Svoje vlastnícke právo odvodil z neplatnosti druhej darovacej zmluvy. Až v priebehu konania s poukazom na procesnú obranu žalovanej žalobca upravil skutkové tvrdenia tak, že aj túto zmluvu pokladá za neplatnú pre rozpor so zákonom a dobrými mravmi. Poukázal na úmysel žalovanej a jeho dcéry zbaviť ho majetku v BSM a v podstate urobiť z neho bezdomovca.

20. V zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákona nesmie byť výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov v rozpore s dobrými mravmi. Za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Súlad právneho úkonu s dobrými mravmi treba posudzovať vždy komplexne so zreteľom na konkrétnu situáciu na oboch stranách sporu (nielen osoby vykonávajúcej určité právo, ale aj osoby týmto úkonom dotknutej), s prihliadnutím na všetky rozhodujúce okolnosti a nezávisle od vedomia a vôle (zavinenia) toho, kto právo alebo povinnosť vykonáva. Subjekt vykonávajúci právo musí jeho výkon realizovať v súlade so zákonom, jeho realizácia musí byť primeraná vzhľadom na cieľ, ktorý má byť dosiahnutý (nesmie ísť o tzv. šikanózný výkon práva) a musí byť v súlade s dobrými mravmi. Osobitnou sankciou v prípade výkonu práva v rozpore s podmienkami uvedenými v § 3 ods. 1 OZ je odopretie právnej ochrany, čo znamená, že nebude možné takýto výkon procesnými prostriedkami vymáhať. Neposkytnutie právnej ochrany nemá za následok zmenu alebo zánik tohto práva, len zánik ochrany. V zmysle § 3 ods. 1 OZ nepostačuje akýkoľvek rozpor s dobrými mravmi, ale tento zásah musí byť takej intenzity a vážnosti, ktorá je v demokratickej spoločnosti neakceptovateľná.

21. Pretože darcovia a daryňa boli osoby spôsobilé na právne úkony, darovaciu zmluvu neuzatvárali v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok, s jej obsahom sa oboznámili, nie je dôvod konštatovať, aby prvá darovacia zmluva bola absolútne neplatným právnym úkonom uzavretým v rozpore so zákonom, prípadne v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca sám popísal okolnosti, za ktorých zmluvu uzatváral. Mal záujem urobiť gesto dobrej vôle s cieľom opätovného naštartovania štandardných manželských a rodinnoprávných vzťahov prevodom majetku na dcéru bez akýchkoľvek podmienok a zaťažovania nehnuteľností vecnými bremenami. Darovacia zmluva, ako je zrejmé z výpovede svedka, mala určitým spôsobom garantovať rodine stav bezpečia ohľadne majetku s prihliadnutím k predchádzajúcemu neštandardnému prístupu žalobcu k manželstvu. Takúto vôľu žalobca už deklaroval v minulosti. Strany netvrdili, aby danou zmluvou o prevode majetku na dcéru si chceli za trvania manželstva vyporiadať BSM, záujme žalobcu zbaviť sa majetku pre prípad jeho nožnej straty napríklad v exekúcii a i. Rovnako takýto úmysel obídenia zákona nevyplýva zo žiadneho z predložených dôkazov.

22. Za danej situácie nie je možné konštatovať, aby H. B. sa platne nestala vlastníčkou sporných nehnuteľností a nemohla s týmito disponovať a platne uzatvárať zmluvy o ich prevode.

23. V prípade, ak účastníci právneho úkonu uzavru právny úkon, ktorý účastníci nechcú uzavrieť, a ktorým predstierajú (simulujú) iný právny úkon, tzv. (disimulovaný právny úkon), je simulovaný úkon z dôvodu nedostatku potrebnej vôle subjektov neplatným a platným je tzv. zastretý právny úkon. Pri simulácii ide o obojstrannú nezhodu vôle a jej prejavu. V prípade simulácie vôbec nejde o právny úkon a zákon s ním viaže za následok absolútnu neplatnosť. Simulovaný právny úkon je neplatný nielen z dôvodu nezahody vôle a jej prejavu, ale aj z dôvodu obchádzania zákona a rozporu s dobrými mravmi. Podmienkou jeho platnosti je, že zastretý právny úkon zodpovedá vôli subjektov a spĺňa všetky

zákonne predpoklady na jeho platnosť a má rovnakých účastníkov. V prípade, ak by bol takýto právny úkon nedovolený, alebo trpel niektorým z dôvodu neplatnosti, bol by právny úkon neplatný. Simulácia môže byť jednostranná alebo spoločná. Pri spoločnej simulácii musia byť o ňom uzrozmene obe strany. Pri jednostrannej simulácii právnych úkonov sa postupuje v súlade s teóriou ochrany dôvery. Neplatnosti simulovaného právneho úkonu sa nie je možné úspešne dovolať voči tomu subjektu, ktorý úkon považoval za nezastretý (a to ak ho vzhľadom na objektívne okolnosti a riadnu opatrnosť mohol považovať za nezastretý). V takom prípade je potrebné zabezpečiť ochranu dobrej viery osoby, ktorá o simulácii nevedela a nemala sa ako dozvedieť a právny úkon považovala za platný. Za prípady simulácie nemožno považovať nesprávne označenie právneho úkonu.

24. Posudzovaná druhá darovacia zmluva, ktorá mala podľa tvrdenia žalobcu zastierať iný právny úkon, obsahuje všetky podstatné náležitosti darovacej zmluvy a to označenie predmetu daru a prehlásenie obdarovaného o prijatí daru. Oba účastníci darovacej zmluvy boli osobami spôsobilými na právne úkony, konali slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne. Mali spôsobilosť na právne úkony a svoju vôľu platne prejavili v písomnej podobe. Žalobca nešpecifikoval, aký zastretý právny úkon strany mali simulovanou darovacou zmluvou uzavrieť, aby súd mohol daný úkon posúdiť z hľadiska jeho platnosti, prípadne uzavretý v rozpore so zákonom alebo dobrými mravmi. K tvrdeniu simulovaného právneho úkonu žalobca nepredložil žiadne dôkazy. Žalobca v konečnom dôsledku nebol ani stranou uzavretej zmluvy. Strany darovacej zmluvy popreli, aby ich úmysel bol iný ako darovanie nehnuteľností žalovanej. Svedkyňa podrobne popísala, čo ju viedlo po nadobudnutí majetku tento následne darovať matke.

25. Ak žalobca poukazuje na to, že v dôsledku uzavretých darovacích zmlúv sa stal osobou, ktorá stratila obydľie a celý majetok v BSM získala jeho manželka ešte za trvania manželstva, dané tvrdenie žalobcu je účelové. Žalobca nestratil obydľie, ale iba z vlastnej vôle previedol nehnuteľný majetok na inú osobu. BSM medzi stranami stále trvá. Rovnako bez právneho významu je tvrdenie žalobcu o obídení uzatvorenou darovacou zmluvou druhého dieťaťa. Okolnosti, za ktorých do prvej darovacej zmluvy nebol zahrnutý aj maloletý syn strán v konaní, čím by malo byť sťažené uzavretie druhej zmluvy je zo strany žalobcu iba úvahou, ktorú prezentoval vzhľadom k vyvíjajúcej sa dôkaznej situácii.

26. Preto súd obe darovacie zmluvy vyhodnotil ako platné právne úkony.

27. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 a § 262 CSP. Žalovanej ako úspešnej strane v konaní súd priznal nárok na náhradu trov konania, o výške ktorej rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde vo dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

sa týkajú procesných podmienok,

sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.